

WAAR JE STAAT BEPAALT WAT JE ZIET

Kladde reikt alternatieve weging en scoretabel aan

Voor een gedragen keuze van een voorkeurslocatie voor een 380 KV hoogspannings verdeelstation

Waarom een alternatieve weging en scoretabel

In de beeldbepalende vergadering van 11 januari jl. hebben diverse insprekers kanttekeningen geplaatst bij de opbouw en invulling van de scoretabel in het TenneT-projectboek. De scores in de tabel worden gepresenteerd als objectieve feiten, waarmee de tabel doorslaggevend is voor het voorkeuradvies dat het College van B&W aan de Gemeenteraad heeft voorgelegd. Om die reden hebben bewoners van de Kladde inzichtelijk willen maken hoe een ander perspectief en een meer integrale blik op de locaties, gemakkelijk tot een andere score, weging en uitkomst kan leiden.

In de alternatieve scoretabel zijn zowel de oorspronkelijke onderwerpen en scores in beeld gebracht, als ook de alternatieve scores die in dit document verder worden toegelicht. Het alternatieve beeld dat de inwoners van Kladde hiermee neerleggen put uit een veelheid van bronnen, opvattingen en inzichten die in deze en soortgelijke besluitvormingsprocessen naar voren zijn gebracht. De opstellers hebben geprobeerd dit zo objectief mogelijk in een score te vatten. Verder zijn factoren in beeld gebracht die in het projectboek niet of onvoldoende zijn uitgewerkt (en dus niet, onvoldoende of verkeerd zijn meegewogen). Het gaat dan om factoren waarvan mag worden verondersteld dat alle inwoners van de gemeente Bergen op Zoom hier een zekere waarde aan toekennen, zoals bijvoorbeeld de recreatieve aantrekkingskracht.

Aanbeveling: ken meer belang toe aan factoren die voor de inwoners het zwaarst wegen

De scoretabel in het projectboek van TenneT kent aan diverse factoren, zoals natuur, landschap en infrastructuur, geen weging toe. In de alternatieve scoretabel is dat wel gedaan, om te laten zien dat een beslissing meer is dan het volgen van een tabel alleen. In de weging schuilt de afweging die uiteindelijk wordt gemaakt door de politiek. De opstellers nemen hierop dus een beargumenteerd voorschot, bij wijze van handreiking en voorbeeld voor de Bergse politiek die het uiteindelijke besluit zal moeten uitleggen.
Uitgangspunt voor de opstellers is dat bij zo'n belangrijke beslissing alle factoren die voor inwoners van belang zijn, ook objectief in beeld moeten zijn. In de scoretabel moet daarbij duidelijk tot uiting komen dat factoren die voor inwoners het meest van waarde zijn, zoals landschapsbeleving en de nabijheid ten opzichte van woningen, het zwaarst meewegen in de uiteindelijke scoretabel.
Dit principe is uitgangspunt geweest bij het toekennen van alternatieve scores, zoals hierna per punt wordt beargumenteerd en toegelicht.

Afbeelding van alternatieve weging en scoringstabel: zie excel-bijlage, die naar eigen inzicht van weging kan worden voorzien

380 KV Station		alternatief weging van aspecten/factoren en scores																				datum : 21-2-2022			
ruimtelijk afwegingskader		BOZ-1				BOZ-2				BOZ-3				BOZ-4				BOZ-4B				BOZ-5			
wegings factoren/aspecten	weging	score nieuw	totaal nieuw	score rappor	totaal rapport	score nieuw	totaal nieuw	score rappor	totaal rapport	score nieuw	totaal nieuw	score rappor	totaal rapport	score nieuw	totaal nieuw	score rappor	totaal rapport	score nieuw	totaal nieuw	score rappor	totaal rapport	score nieuw	totaal nieuw	score rappor	totaal rapport
Natuur	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-1	-2	0	0	0	0	0	0	-1	-2
Geluid	2	-1	-2	0	0	-1	-2	0	0	-2	-4	-2	-4	-1	-2	-1	-2	0	0	0	0	-1	-2	-2	-4
Landschap	2	-3	-6	-1	-2	-1	-2	1	2	-3	-6	-3	-6	-1	-2	-3	-6	-1	-2	0	0	-3	-6	-3	-6
aantal Mastposities	2	-3	-6	-2	-4	-2	-4	-2	-4	1	2	1	2	1	2	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Cultuurhistorie	1	-1	-1	-1	-1	0	0	0	0	-2	-2	-2	-2	0	0	0	0	0	0	0	0	-2	-2	-2	-2
Archeologie &	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Aardkunde	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Veiligheid	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-1	-2	-1	-2	-1	-2	0	0	-1	-2	-1	-2
Water	1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bodem	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Infrastructuur	1	0	0	0	0	-2	-2	-2	-2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ruimtegebruik	1	0	0	0	0	0	0	-1	-1	0	0	0	0	0	0	-1	-1	0	0	0	0	0	0	-1	-1
omgevingsbeeld positief	3	0	0	1	3	0	0	1	3	0	0	0	0	1	3	1	3	1	3	0	0	1	3	1	3
omgevingsbeeld negatief	3	-2	-6	0	0	-2	-6	0	0	-2	-6	0	0	-1	-3	-1	-3	0	0	0	0	-1	-3	-1	-3
Bereikbaarheid locatie SD	1	0	0	1	1	0	0	1	1	0	0	1	1	0	0	-1	-1	0	0	0	0	0	0	-2	-2
recreatie	2	-1	-2	0	0	-1	-2	0	0	-1	-2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
aantal omwonenden binnen 1 km	2	-2	-4	0	0	-1	-2	0	0	-3	-6	0	0	-1	-2	0	0	0	0	0	0	-2	-4	0	0
past bij BOZ structuurvisie toekon	1	-1	-1	0	0	-1	-1	0	0	-1	-1	0	0	1	1	0	0	1	1	0	0	1	1	0	0
nabijheid grote stroom afnemers	1	-1	-1	0	0	-1	-1	0	0	-1	-1	0	0	1	1	0	0	1	1	0	0	1	1	0	0
In lijn met RES ambities	1	-1	-1	0	0	-1	-1	0	0	-1	-1	0	0	1	1	0	0	1	1	0	0	1	1	0	0
			=======		=======	=======	======	======	======		=======		=======		=======		=======		=======		======		=======		=======
totaal oud					-4				-2				-9				-12				0				-19
totaal nieuw			-31				-24				-27				-3				2				-13		
--> in groen :zijn toegevoegde aspecten																									

Toelichting en overwegingen bij de criteria, scores en weging

Algemeen:

- In andere projectboeken zie je dat TenneT een locatie voor een nieuw station bestempelt als **industrieel**. Daarbij komt ook naar voren dat het logisch wordt gevonden het station te situeren op zogenoemde industrieterreinen, dicht bij de grote stroomafnemers (zie bijvoorbeeld het project Nijmegen) die zo rechtstreeks op het station kunnen worden aangesloten.
  Over het station in Nijmegen zegt de gemeente: “een transformatorstation is weliswaar zelf geen bedrijf, maar een maatschappelijke voorziening; de ruimtelijke uitstraling past echter binnen een werklandschap”.

- De algemene verwachting en opvatting die bij de meeste inwoners van Bergen op Zoom, Halsteren, Lepelstraat en Tholen zijn toegedaan, is dat het station ‘’gewoon” in de Auvergnepolder komt, ten zuiden van de Tholenseweg. Dat is ook in lijn met het eerste punt en het past in de vigerende structuurvisie van Bergen op Zoom met betrekking tot ‘uitbreiding industrie’ en ‘windmolenenergie’. Bovendien is het ook in overeenstemming met andere RES-ontwikkelingen, zoals plaatsing van zonnepanelen en Waterstof PEM-electrolysers.

- De gemeente stelt ten aanzien van het onderzoek: kijkend naar de onderzoeken en het omgevingsbeeld tekent zich een duidelijk beeld af: het grootste onderscheid wordt gemaakt op de beleving van de landschappelijke en cultuurhistorische waarden en de nabijheid van

woningen (geluid). Consequentie hiervan moet zijn dat hieraan dan ook het grootste gewicht moet worden toegekend.

Toelichting op onderdelen in de scoretabel

Natuur:

- De nabijheid van een Natura2000 geldt tot een afstand van 10 kilometer. Voor alle in het onderzoek betrokken locaties is dit het geval. Dit is met andere woorden geen onderscheidend criterium voor of tegen een van de locaties. De verhoogde stikstofdepositie die daarnaast als belemmering wordt aangevoerd, hoeft niet te gelden nu bouwwerkzaamheden ten behoeve van de energietransitie hiervan zijn uitgezonderd. Een aantal andere locaties grenst aan het Natuur Netwerk Brabant, wat ook een zekere waarde vertegenwoordigt.
  De locaties verschillen op dit punt daarom marginaal, wat maakt dat het argument ‘industrie bij industrie plaatsen’ nog zwaarder zou moeten wegen. Dit laatste is ook in overeenstemming met wat de gemiddelde inwoner van onze gemeente belangrijk vindt én spoort met het heersende beeld over de Auvergne Polder Zuid als gebied dat is voorbestemd voor industrie en windmolenenergie. Dit maakt dat plaatsing aldaar op een zeker draagvlak kan rekenen.

Geluid

- Het onderzoek door Peutz is niet uitgevoerd voor BOZ-1 en BOZ-2.
  BOZ-1, 2 en 3 krijgen ook een negatieve score op geluid omdat de heersende wind in deze open polder doorgaans westenwind is, waardoor geluidsbelasting hier ook evident is. Scheepvaart op het kanaal is hier ook duidelijk hoorbaar, evenals geluid van het industrieterrein in Tholen. Net als bij BOZ-4 en 5 is hier dus ook sprake van een ‘cumulatie van geluid’ wat als extra belastend moet worden meegenomen.
  NB: BOZ-1 ligt ongeveer 800 meter van buurtschap Kladde. De afstand BOZ-4 – Spinolaberg is 1400 meter.
- Geluidsbelasting is dus overal een issue, ook al is de afstand groter dan 500 meter. Bij BOZ-4 is echter ook een inpassing mogelijk waardoor praktisch alle (bedrijfs)woningen op meer dan 500 meter afstand van het station liggen.

Landschap:

- Het aantal masten is apart genoemd omdat dit zwaar weegt in de beleving van landschaps- en horizonvervuiling; in het algemeen, door de bewoners en door de vele recreanten.
  Ook de benodigde gronden voor te plaatsen masten en de versnippering van grond die daar het gevolg van is, als ook de impact hiervan op een efficiënte bedrijfsvoering door agrariërs, moeten meewegen als belangrijke gevolgen van extra masten.
-

- BOZ-1 is een open polderlandschap, dat wordt beleefd als fraaier en gevarieerder dan BOZ-4. Ook bij BOZ-1 is er sprake van een 'verstoring van zichtlijnen', vanuit alle richtingen.
- BOZ-2 ligt enigszins beschut.
- BOZ-3 ligt dichtbij de steilrand. Het gaat hier eveneens om een fraaie open polder met zichtlijnen.
- BOZ-4 is al omgeven door industrie en windmolens. De Auvergnepolder-Zuid wordt ook beleefd als een polder die daarvoor is bestemd, hetgeen ook is aangegeven in de vigerende structuurvisie.
- BOZ-5 ligt net als BOZ-4 dicht bij industrie, maar ook dichter bij de steilrand.

<u>Aantal mastposities:</u>

- Dit aspect is separaat opgenomen, omdat het als zwaarwegend kan worden gezien. Om die reden is een extra verzwarende score toegepast voor BOZ-1 en 2, waar respectievelijk sprake is van 11 en 7 masten.
- In het projectboek wordt geen aandacht besteed aan draadslachtoffers als gevolg van de extra masten en draadverbindingen. Omdat de polder bij Lepelstraat open, stil en waterrijk is, is het gebied zomer en winter rijk aan (trek)volgels. Een dubbele rij masten waar bij BOZ-1 en BOZ-2 sprake van is, zal dus zeker veel extra draadslachtoffers geven.

<u>Ruimtegebruik:</u>

- De dubbelbestemming 'waarde archeologie' en 'waarde cultuurhistorie', die mogelijk een rol kan spelen bij de vergunningsaanvragen, lijkt in de besluitvorming niet zwaarwegend te zijn. Afgaande op de totstandkoming van andere 380KV/150KV projecten, waarbij overheid en/of provincie bij aanwijzen weinig belang aan deze aspecten besteden.

<u>Omgevingsbeeld positief:</u>

- BOZ-1 en 2 zijn **NIET** aangedragen vanuit de omgeving zoals in het projectboek wordt gesteld (en steeds weer terugkeert in de communicatie). BOZ-1 en 2 moeten worden gezien als een NIMBY-uiting vanuit de omgeving Spinolaberg, waardoor de score bijgesteld moet (van 1 naar 0).
- BOZ-4 en 5 blijven op een score van +1, om reden dat deze zich dichtbij industrie bevinden en daarom op meer draagvlak kunnen rekenen dan uit de oorspronkelijke weging naar voren komt.

<u>Omgevingsbeeld negatief:</u>

- Het negatieve omgevingsbeeld voor BOZ-1 t/m 3 steunt op een petitie. Zowel kwantitatief (80% van de inwoners van Lepelstraat ondertekende) als kwalitatief (ondertekenaars hebben persoonlijk getekend, in een korte campagneperiode waar inhoudelijke argumenten zijn gedeeld) hebben bewoners zich negatief over deze locaties uitgesproken. Daarentegen is de 'petitie Halsteren', op basis waarvan aan BOZ-4 en BOZ-5 een negatief omgevingsbeeld wordt toegekend, door minder dan 10% van de omwonenden ondertekend. De helft hiervan was anoniem. Dit verschil in waardering is meegenomen in de alternatieve tabel.

<u>SD-Haalbaarheid:</u>

- Intussen is voor Schouwen-Duiveland gekozen voor Zierikzee SD-1.
  Ten aanzien van alle voorliggende alternatieven geldt daarom dat afstand geen beperking meer

is. Dit werd bevestigd door TenneT in de beeldvormende vergadering met de opmerking; “alle varianten zijn mogelijk en uitvoerbaar voor TenneT/Enexis".

Toegevoegde factoren

Recreatie:

- Er is een aantoonbaar groot verschil in de recreatieve functie van BOZ-1 t/m 3 enerzijds en BOZ-4 en 5 anderzijds. De Auvergne Polder Zuid is slechts toegankelijk via doodlopende wegen en de beleving voor recreanten is compleet anders dan die in de noordelijke polders. Het aantal recreanten in de noordelijke polders is dan ook een veelvoud van het aantal in de zuidelijke polders, zoals een raadpleging van een bron als wielerapp Strava leert.

Aantal wooneenheden binnen 1 km:

- Dit is een reële maat/afstand om de belasting voor omwonenden op te baseren. Zeker in een open landschap. Ook geeft dit een beter beeld van het aantal inwoners dat de meeste impact heeft te duchten van het nieuwe station, ook in de fase van ontwikkeling en bouw.

Passend bij structuurvisie/ toekomstvisie gemeente:

- Hiervoor sluiten we aan bij citaten uit de Nota *Structuurvisie Bergen op Zoom 2030*:
  “Zoekgebied voor bedrijvigheid: als op lange termijn behoefte ontstaat aan nieuwe ruimte voor grootschalige bedrijvigheid dan zal deze gezocht worden in het zuidelijke gedeelte van de Auvergnepolder. Indien dit noodzakelijk is, wordt gekozen voor een invulling waarbij duurzaamheid en landschappelijke inpassing samengaan met de vestiging van bedrijven”.

  Ten aanzien van de ‘status van de structuurvisie’: “het gemeentebestuur verplicht zichzelf naar de structuurvisie te handelen. De structuurvisie bevat geen verplichtingen naar derden. Men mag wel verwachten dat het bestuur de koers van de structuurvisie aanhoudt, vooral bij beoordeling van plannen van derden.”

  Ten aanzien van Lepelstraat: “Lepelstraat zien we als een plattelandsdorp gericht op rust en ruimte. De sterke verbondenheid met het omliggende platteland dient als basis voor het toekomstbestendig maken van de kern.”

Nabijheid grote stroomafnemers:

- Dit is in het belang van zowel Tennet/Enexis, maar zeker ook in het belang van bedrijven. De mogelijkheid voor snelle toekomstige bedrijfsuitbreidingen, met toegang tot het (duurzame) elektriciteitsnet zal een gunstig effect hebben op de economische aantrekkingskracht van het industrieterrein.

  Voor TenneT heeft dit in Nijmegen ook zwaar meegewogen in de keuze van de locatie voor het station.

In lijn met RES-ambities:

- Ook in de RES, waar ook Bergen op Zoom zich aan heeft gecommitteerd, is een combinatie van industrie en energieopwekking en -transport voorzien.
- Het is te verwachten dat bestaande en toekomstige bedrijven het aantal zonnepanelen op daken fors zullen uitbreiden (zie ook gunstige invloed van nabijheid stroomnet).